

ti válce v Iráku, ale které se také projevuje v ekologických hnutích, v mezinárodních solidárních organizacích, v hnutích, která sledují dodržování lidských práv apod. Jak bude vypadat naše budoucnost, záleží jen na nás, my se musíme rozhodnout, zda se vydáme cestou hegemonie či cestou víry v lepší, svobodnější, sociálně spravedlivější a bezpečnější svět (s. 291–293).

Přestože *Hegemonie nebo přežití* rozhodně stojí za přečtení, je možné k ní mít i několik kritických připomínek. Autor ne zcela jasně vymezuje svoji pozici, ze které americkou politiku kritizuje. To je ostatně patrné i z výše uvedených dvou pravidel pro posuzování politického jednání. Ne, že by jeho kritika nebyla oprávněná a ne že by jeho stanovisko nebylo známé z jeho jiných textů nebo nebylo v knize implicitně přítomné, nicméně knize by jistě prospělo, kdyby bylo představeno explicitně, a již na začátku knihy, a nikoli až v před-

poslední kapitole. Druhou výhradou je, že přestože autor hlavně na začátku a na konci knihy odkazuje k síle světové veřejnosti, příliš její možnosti nerozebírá a ani neukazuje, jak by si představoval alternativní nehegemonické uspořádání či principy, ze kterých by takové uspořádání mělo vycházet. Poslední výhradou k vlastnímu textu je to, že při autorově soustředění se na kritiku USA v některých případech chybí komplexnější analýza jednání „nepřátel“ USA, což zbytečně oslabuje přesvědčivost autorových analýz.

Poslední připomínka k recenzované knize se týká českého překladu. Doufejme, že příští Chomského knihy i další překlady vydané Mladou Frontou budou přeloženy kvalitněji, neboť v českém textu se běžně vyskytuje špatná interpunkce a pravopisné chyby, překlad je místy nesrozumitelný a hlavně na některých místech dokonce dochází k významovým posunům oproti originálu.

Ivana Šindlerová. 2006. *PRÁCE ŽEN Z DOMOVA V ČESKÉ REPUBLICE. NEJISTÁ A NEVÝHODNÁ PRÁCE UKRYTÁ ZA DVEŘMI DOMÁCNOSTÍ, NEBO FLEXIBILITA PRO SKLOUBENÍ RODINNÉHO A PROFESNÍHO ŽIVOTA?* PRAHA: EKS, O. S.

Studie se zaměřuje na dosud neprobádaný fenomén práce žen z domova. Zpracovává výsledky kvalitativního šetření, které bylo realizováno Evropskou kontaktní skupinou v ČR, o. s., v období od října 2005 do února 2006, přičemž se jednalo o vůbec první pokus nahlédnout na tuto problematiku v rámci České republiky.

Hlavním záměrem výzkumu bylo získat informace o formách práce z domova, o pracovních podmínkách a jejich případné pozitivní či negativní souvislosti se skutečností, že se jedná o práci vykonávanou v domácím prostředí. Dalším výzkumným záměrem bylo zmapovat motivaci a sociální situaci žen pracujících z domova. Předmětem zájmu byla rovněž otázka výběru práce z domova v souvislosti s diskriminací žen na pracovním trhu a reflexe praktické harmo-

nizace zaměstnání s péčí o děti a chápání genderových rolí v rodině.

Výsledky výzkumu jsou popsány a shrnuty ve třinácti kapitolách. Významnou část tvoří přímé citace z rozhovorů s respondentkami. Pojem „práce z domova“ je vymezen jako „závislá či nezávislá činnost, která je prováděna doma za finanční odměnu, přičemž se nejedná o běžnou práci v domácnosti“. Práce je vykonávána jak na neformální bázi, tak v rámci formálního zaměstnaneckého poměru. Publikace se dále zabývá pracovněprávním vztahem žen k zaměstnavateli, bezpečností práce v souvislosti s faktem, že pracovní činnost probíhá v domácnosti, regulací pracovní doby, výší výdělků ve vztahu k pracovní době atd. Odhaluje rovněž úskalí úkolové mzdy, která neumožňuje adekvátní výdě-

bám s mentálním postižením, bezdomovcům či etnickým menšinám. Avšak zde, stejně jako v průběhu celé konference, nebylo více diskutováno o genderových aspektech problematiky a nevyskytl se jediný příspěvek, který by se přímo zaměřoval na ženy či skupiny žen, které jsou výrazně ohroženy rizikem sociální exkluze nebo jsou z některé z dimenzí společenského života vyloučené či se nacházejí v marginalizovaném postavení (například ženy-samoživitelky, nezaměstnané ženy s nízkým vzděláním a kvalifikací či ženy z etnických menšin atd.). Výjimkou byl příspěvek PhDr. Věry Kuchařové nazvaný Rodiny a rodičovství v prostředí ohroženém sociálním vyloučením, ve kterém hovořila o problému neúplných rodin jako rodin s nejvyšší mírou chudoby a materiální deprivace (z výsledků výzkumů vyplývá, že míra chudoby závisí na typu rodinného soužití, sociodemografických charakteristikách a také na počtu dětí, kdy se významně zvyšuje od počtu tří dětí v rodině). Zde se pak také ukazují rozdíly mezi ženami a muži tak, že nejvíce trpí rodiny plně osamělých žen (tj. žen, které žijí s dětmi samy v domácnosti, ale nemají ani partnera žijícího mimo tuto domácnost).

V závěrečné části konference jsme slyšeli velice zajímavý příspěvek Prof. PhDr. Jiřího Musila působícího na Fakultě sociálních věd UK na téma Regionální a lokální formy sociálního vyloučení a jak jim čelit, ve kterém přednášel o existenci tzv. vnitřních periferií v rámci státu. Ty představují některé oblasti v České republice, kde je trvale (i několik desetiletí trvající) velice nízká životní úroveň jejich izolovaných obyvatel, kteří čelí problémům nezaměstnanosti, nedostatečného přístupu ke službám, špatné či neexistující infrastruktuře, slabého kulturního života (špatný přístup ke vzdělání, kulturním aktivitám apod.), nedostatku sociálních kontaktů atd. Na úplný závěr konference přednesl svůj příspěvek PhDr. Vladimír Špidla, komisař Evropské komise pro zaměstnanost, sociální záležitosti a rovné příležitosti. Věnoval se v něm především prioritám Evropské unie ve vztahu k sociálnímu začleňování, vytváření a naplňování Národních akčních plánů sociálního začleňování a aktivní politice zaměstnanosti.

lek při přepočtu na mzdu hodinovou, a také zranitelnost a nejistotu, která vyplývá z neformálního pracovního poměru. Okrajově se dotýká i tématu neformální práce z domova u skupiny migrantek.

Výsledky výzkumu ukázaly, že zásadním kritériem pro charakteristiku práce z domova je rozdíl, zda jde o závislou manuální práci nebo o práci duševní. Závislá manuální práce patří do kategorie nedostatečně ohodnocené, nechráněné práce, kterou vykonávají převážně ženy s nižším vzděláním a která je celosvětovým problémem, především ve spojení s její skrytostí a nedostatečnou vymahatelností ochrany pracovních práv. Práci duševní lze naopak vnímat jako cestu ke skloubení pracovních a rodinných povinností u žen s vyšším vzděláním, které upřednostnily péči o malé děti před kariérou.

Práci z domova v ČR je samozřejmě nutné podrobit dalším výzkumům. Tato publikace, by pak mohla sloužit jako podklad pro tato šetření a hledání nástrojů pro vyrovnává-

ní příležitostí žen a mužů na pracovním trhu a rovněž pro snahu o prosazování důstojných pracovních podmínek pro osoby pracující z domova.

Publikaci lze objednat na adrese office@ecgnet.cz

Publikace vychází v rámci projektu EU Equal „Půl na půl – rovné příležitosti žen a mužů“, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem České republiky.

Poznámka: EKS je občanské sdružení, které se zabývá problematikou rovnosti mužů a žen. Prioritními tématy organizace jsou ženská nezaměstnanost a diskriminace na trhu práce, pracovní podmínky žen v zaměstnání, neformální práce a práce z domova a také fenomén migrace z genderového hlediska. EKS usiluje o zvýšení obecného povědomí a informovanosti veřejnosti o této problematice prostřednictvím vzdělávacích a výzkumných aktivit a mezinárodní spolupráce. Více informací na www.eks.ecn.cz.

GLOBÁLNÍ SPRAVEDLNOST, LIBERÁLNÍ DEMOKRACIE, KAPITALISMUS A NÁBOŽENSTVÍ V LIBERÁLNÍCH SPOLEČNOSTECH: KONFERENCE „PHILOSOPHY AND SOCIAL SCIENCE 2006“ / Zuzana Kubišová

Ve dnech 18. až 21. května 2006 se uskutečnil v Praze ve vile Lanna již čtrnáctý ročník mezinárodní konference *Philosophy and Social Science*, na jejímž pořádání se z české strany podílí Centrum globálních studií, společné pracoviště Filozofického ústavu AV ČR a Filozofické fakulty UK v Praze, a ze zahraničí zvláště spolupracovníci a spolupracovnice z New School University v New Yorku, z University of Minnesota a z Università di Roma – Tor Vergata. Kromě českých účastníků a účastnic se tohoto setkání každý rok zúčastňuje mnoho zahraničních hostů, zejména ze západní Evropy a Spojených států, ale také např. z Brazílie, Mexika, Jihoafrické republiky, Austrálie, Ruska a dalších zemí.

Tato každoroční setkání badatelek a badatelů z celého světa si kladou za cíl přispět k pochopení současných společenských, politických a kulturních procesů, které podstatným způsobem ovlivňují životy lidí. Aby se ke zmíněným problémům přistupovalo skutečně komplexně, vyznačuje se celá akce nejen interdisciplinární spoluprací filozofie, politologie, sociologie, teorie mezinárodních vztahů a dalších společenských věd, ale i otevřeností k různým interpretacím a proudům v soudobých sociálních vědách, takže jednotlivé referáty představují stanoviska kritické teorie, liberalismu, komunitarismu, environmentalismu, feminismu, analytického marxismu a dalších interpretačních

Záběr konference věnované velice aktuálnímu a závažnému tématu, jakým je problém sociální exkluze v České republice – stejně jako v dalších evropských zemích, byl opravdu široký a jejím velkým kladem bylo jisté to, že se na ní podíleli jak odborníci z akademické sféry, tak i z veřejně-politické praxe. Příspěvky čistě teoreticky zaměřené tak byly vyváženy příspěvky ryze praktickými vztahy k vytváření a uplatňování sociálních politik.

Nicméně, a jak i na samotné konferenci zaznělo, stále je nutné se touto problematikou zabývat, a to jak v oblasti vědecké a výzkumné (například teoretickou konceptualizací problému sociální exkluze a inkluze či metodou měření a definování indikátorů sociální exkluze), tak rovněž vytvářením vhodných politik sociálního začleňování, které by vedly k větší sociální integraci vyloučených a marginalizovaných jedinců a skupin.

THE EUROPEAN MIND: NARRATIVE AND IDENTITY – KONFERENCE MEZINÁRODNÍ SPOLEČNOSTI STUDIÍ EVROPSKÝCH MYŠLENEK (ISSEI) / Radka Dudová

Mezi 24. a 29. červencem se na Maltské univerzitě konala již desátá konference pořádaná společností ISSEI, věnovaná tentokrát problematice vyprávění a identity v evropském kontextu. Účastnilo se jí více než tři sta badatelů a badatelek z oblasti společenských věd, práva, etiky a filozofie. Jednalo se o interdisciplinární setkání, jehož cílem bylo podrobně diskutovat o tématech souvisejících zejména s problematikou evropské identity na jedné straně a s problematičností „velkých vyprávění“ a evropských ideálů na straně druhé. Předností takového typu konference je možnost uchopit jedno téma z mnoha pohledů a obohatit tak vlastní myšlení o dal-